บันทึกข้อความ

ส่วนงาน สำนักงานมหาวิทยาลัย กองกลาง งานประชุม โทร. ๓๐๓๖ - ๓๐๓๗

ที่ อว ๖๙.๒.๑.๒/ว ๒๕ **วันที่** ๒๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๙

เรื่อง แจ้งมติที่ประชุมคณะกรรมการบริหารมหาวิทยาลัย

เรียน รองอธิการบดี (รองศาสตราจารย์จักรพงษ์ พิมพ์พิมล)/รองอธิการบดี (รองศาสตราจารย์ ดร.ชัยยศ สัมฤทธิ์สกุล)/คณบดีทุกคณะ-วิทยาลัย/ผู้อำนวยการสำนัก/ผู้อำนวยการกอง/หัวหน้าฝ่าย

ตามที่รองอธิการบดี (รองศาสตราจารย์จักรพงษ์ พิมพ์พิมล) และบุคลากรกองแผนงาน ได้เข้าร่วมการสัมมนาและแลกเปลี่ยนเรียนรู้เครือข่ายการวางแผนอุดมศึกษา ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙ เมื่อวันที่ ๒๘ - ๒๙ มกราคม ๒๕๖๙ ณ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย กรุงเทพฯ ที่ประชุมกลุ่มรองอธิการบดีฝ่ายวางแผนของมหาวิทยาลัยในเครือข่ายฯ ได้พิจารณาประเด็นข้อสังเกตของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน (สตง.) เกี่ยวกับเงินนอกงบประมาณคงเหลือของมหาวิทยาลัยในสังกัดและในกำกับของกระทรวงการอุดมศึกษาวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม จำนวน ๘๓ แห่ง โดยมหาวิทยาลัยต้องเตรียมดำเนินการจัดทำแผนการเงิน และจัดทำข้อมูลเพื่อตอบประเด็นข้อสังเกตของ สตง. ซึ่งจะมีผลต่อการชี้แจงงบประมาณ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๗๐ โดย สตง.วิเคราะห์ว่า เงินนอกงบประมาณคงเหลือของมหาวิทยาลัยฯ จำนวน ๘๓ แห่ง มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น โดยประมาณ ปีละ ๑๖,๗๑๐.๒๗ ล้านบาท สะท้อนให้เห็นถึงการสะสมทรัพยากรทางการเงินที่มากขึ้นในระบบอุดมศึกษาขณะที่เงินงบประมาณที่ได้รับจากภาครัฐมีแนวโน้มคงที่ โดยจำนวนเงินอยู่ในช่วงระหว่าง ๑๒๐,๐๐๐ - ๑๓๕,๐๐๐ ล้านบาท ซึ่งมีมูลค่าใกล้เคียงกันอย่างต่อเนื่อง

ที่ประชุมกลุ่มรองอธิการบดีฝ่ายวางแผนฯ พิจารณาแล้วมีข้อสรุปเห็นควรให้มหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐ เตรียมดำเนินการจัดทำแผนการเงินและจัดทำข้อมูลให้แล้วเสร็จก่อนการชี้แจงงบประมาณต่อคณะกรรมาธิการพิจารณาร่าง พ.ร.บ. งบประมาณรายจ่าย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๗๐ ดังนี้

๑. รายละเอียดการชี้แจงข้อสังเกตของ สตง. ให้ชัดเจน ทั้งนี้ ต้องเป็นไปตามข้อกฎหมายและสอดคล้องกับหลักการบริหารจัดการทางการคลังของมหาวิทยาลัย

๒. รายละเอียดและหลักฐานเพื่อยืนยันการปฏิบัติการตาม พ.ร.บ. วินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ ๒๕๖๑ พร้อมชี้แจงสถานะและอำนาจในการบริหารจัดการเงินรายได้ตามกฎหมาย และความสอดคล้องกับการเป็นมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐ รวมถึงบทบาทในการพัฒนาการศึกษาของประเทศตามหลักการบริหารการคลังที่ดี

๓. เหตุผลในการเสนอขอรับงบประมาณแผ่นดินตามวัตถุประสงค์หลักได้แก่ภารกิจหลักของรัฐ การลงทุนระยะยาว ทั้งนี้ ตามหลักการจัดสรรงบประมาณที่คณะรัฐมนตรีหรือสำนักงบประมาณกำหนด

๔. การแสดงถึงความรับผิดชอบและความโปร่งใส (Transparency Accountability) ของการบริหารจัดการเงินรายได้อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของสภามหาวิทยาลัย โดยมีการตรวจสอบจากผู้สอบบัญชีรับอนุญาต

๕. กรอบและแนวทางเพื่อแสดงความมั่นใจว่า งบประมาณเงินนอกที่มีอยู่นั้นมหาวิทยาลัยมีแผนการใช้เงินอย่างไร โดย

๑) แสดงแผนการเงินระยะกลาง รวมทั้งแผนการเงินระยะยาว ๑๐ ปี

๒) ระบุวัตถุประสงค์การสะสมเงิน

ทั้งนี้ ในการจัดทำแผนการเงินดังกล่าว (เร่งดำเนินการให้แล้วเสร็จ ก่อนชี้แจงงบประมาณรายจ่าย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๗๐) ควรครอบคลุมประเด็น ดังนี้

- นโยบายการใช้งบประมาณ การเงิน ต้องชัดเจน ตอบโจทย์ รองรับความจำเป็นในอนาคต (การผลิตกำลังคน ตลอดหลักสูตร ๒-๕ ปี / วิจัย พัฒนา นวัตกรรม ทั้งนี้ต้องตอบโจทย์การพัฒนาประเทศ)
- รองรับระบบสาธารณูปโภค สาธารณูปการ / ค่าบำรุงรักษา (ค่าเสื่อมราคา)
- ขับเคลื่อนการนำองค์ความรู้และทรัพยากรเพื่อร่วมพัฒนาชุมชน สังคม ประเทศ
- มีแนวทางรองรับ Zero Based โดยเฉพาะ
- แผนงานบุคลากรฯ
- ไม่ควรแสดงข้อมูลการลงทุนในเชิง High risk, High return

คณะกรรมการที่ประชุมรองอธิการบดีและผู้ช่วยอธิการบดี ในการประชุม ครั้งที่ ๒/๒๕๖๙ เมื่อวันที่ ๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๙ รับทราบและมีข้อเสนอแนะว่า

๑. การบริหารเงินสะสมต้องคำนึงถึงระดับความเสี่ยงเป็นสำคัญ โดยควรมุ่งเน้นการจัดทำแผนที่รัดกุม (Revise) หากจำเป็นต้องใช้งบประมาณเงินรายได้ ควรพิจารณานำมาใช้เท่าที่จำเป็น เพื่อรักษาสภาพคล่องและป้องกันผลกระทบต่อเสถียรภาพทางการเงินในระยะยาว

๒. ควรแต่งตั้งกรรมการ โดยเชิญผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประเสริฐ คันธมานนท์ และนายสมหมาย ลักขณานุรักษ์ กรรมการสภาผู้ทรงคุณวุฒิ มหาวิทยาลัยแม่โจ้ เป็นที่ปรึกษาคณะกรรมการ

๓. คณบดี ผู้อำนวยการสำนักงานคณบดี รวมถึงผู้อำนวยการกอง ต้องรับทราบแผนการเงินทั้งระยะกลางและระยะยาว โดยมุ่งเน้นที่ผลงานที่เป็นรูปธรรมเป็นหลัก รวมถึงกองทุนของคณะ/สำนักต้องทำแผนการเงินระยะกลางและระยะยาวด้วย

ที่ประชุมมีมติให้เสนอคณะกรรมการบริหารมหาวิทยาลัยพิจารณากำหนดแนวทางดำเนินการและมอบหมายส่วนงาน-หน่วยงาน ระดับมหาวิทยาลัย/ส่วนงาน ร่วมกันดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องให้แล้วเสร็จก่อนการชี้แจงงบประมาณต่อคณะกรรมาธิการพิจารณา “ร่าง” พระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๗๐ ต่อไป ดังนี้

๑. รองอธิการบดีที่กำกับดูแล และหน่วยงานสำนักงานมหาวิทยาลัย (กองแผนงาน/กองคลัง) นำข้อมูลงบประมาณและงบการเงินของปีงบประมาณ ๒๕๖๓ – ๒๕๖๙ วิเคราะห์ร่วมกับส่วนงาน/หน่วยงาน

๒. ส่วนงานจัดทำแผนงบประมาณล่วงหน้า ๕ ปี และ ๑๐ ปี จากแหล่งเงินงบประมาณประจำปี และแหล่งเงินอื่นที่ไม่ใช่แหล่งเงินงบประมาณประจำปี (กองทุน เงินสะสม เงินเหลือจ่าย เงินรับฝาก) ที่สอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์ชาติ, มหาวิทยาลัยและแผนพัฒนาส่วนงาน

ตามรายละเอียดที่แนบมาพร้อมนี้

คณะกรรมการบริหารมหาวิทยาลัย ในการประชุม ครั้งที่ ๓/๒๕๖๙ เมื่อวันที่ ๒๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๙ พิจารณาแล้วมีมติให้ส่วนงาน-หน่วยงานระดับมหาวิทยาลัยร่วมกันดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องให้แล้วเสร็จก่อนการชี้แจงงบประมาณต่อคณะกรรมาธิการพิจารณา “ร่าง” พระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่าย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๗๐ ดังนี้

๑. รองอธิการบดี (รองศาสตราจารย์จักรพงษ์ พิมพ์พิมล) รองอธิการบดี (รองศาสตราจารย์ ดร.ชัยยศ สัมฤทธิ์สกุล) ผู้อำนวยการกองแผนงาน และผู้อำนวยการกองคลัง นำข้อมูลงบประมาณและงบการเงินของปีงบประมาณ ๒๕๖๓ – ๒๕๖๙ วิเคราะห์ร่วมกับส่วนงาน/หน่วยงาน

๒. ให้ส่วนงานจัดทำแผนงบประมาณล่วงหน้า ๕ ปี และ ๑๐ ปี จากแหล่งเงินงบประมาณประจำปี และแหล่งเงินอื่นที่ไม่ใช่แหล่งเงินงบประมาณประจำปี (กองทุน เงินสะสม เงินเหลือจ่าย เงินรับฝาก) ที่สอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์ชาติ, มหาวิทยาลัยและแผนพัฒนาส่วนงาน

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และพิจารณาดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้อง

(รองศาสตราจารย์ ดร.เกรียงศักดิ์ ศรีเงินยวง)
รองอธิการบดี
กรรมการและเลขานุการคณะกรรมการบริหารฯ

งานประชุม กองกลาง
ระเบียบที่ 62
วันที่ 4 ก.พ. 2569
เวลา 16.00 น.

ด่วนที่สุด บันทึกข้อความ

ส่วนงาน สำนักงานมหาวิทยาลัย กองแผนงาน โทร. 3120

ที่ อว 69.2.2/62 วันที่ 4 กุมภาพันธ์ 2569

เรื่อง ขอบรรจุวาระการประชุมคณะกรรมการที่ประชุมรองอธิการบดีและผู้ช่วยอธิการบดี

เรียน เลขานุการคณะกรรมการที่ประชุมรองอธิการบดีและผู้ช่วยอธิการบดี

ตามที่ รองอธิการบดี (รองศาสตราจารย์จักรพงษ์ พิมพ์พิมล) และบุคลากรกองแผนงาน ได้เข้าร่วมการสัมมนาและแลกเปลี่ยนเรียนรู้เครือข่ายการวางแผนอุดมศึกษา ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2569 เมื่อวันที่ 28-29 มกราคม 2569 ณ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย กรุงเทพฯ ในการนี้ ได้มีการประชุมกลุ่มรองอธิการบดีฝ่ายวางแผนของมหาวิทยาลัยในเครือข่ายฯ ซึ่งได้พิจารณาในประเด็นข้อสังเกตของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน (สตง.) เกี่ยวกับเงินนอกงบประมาณคงเหลือของมหาวิทยาลัยในสังกัดและในกำกับของกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ที่สะท้อนให้เห็นถึงการสะสมทรัพยากรทางการเงินที่มากขึ้นในระบบอุดมศึกษา ขณะที่เงินงบประมาณที่ได้รับจากภาครัฐมีแนวโน้มคงที่ โดยที่ประชุมกลุ่มรองอธิการบดีฯ มีข้อสรุปผลการพิจารณาเรื่องดังกล่าว คือ มหาวิทยาลัยต้องเตรียมดำเนินการจัดทำแผนการเงิน และจัดทำข้อมูลเพื่อตอบประเด็นตามข้อสังเกตของ สตง. ที่จะมีผลต่อการชี้แจงงบประมาณประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2570

ในการนี้ จึงขอเสนอต่อคณะกรรมการที่ประชุมรองอธิการบดีและผู้ช่วยอธิการบดี เพื่อพิจารณาตามข้อสังเกตของ สตง. เกี่ยวกับเงินนอกงบประมาณคงเหลือของมหาวิทยาลัยในสังกัดและในกำกับของกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม *(รายละเอียดแนบท้าย)* เพื่อพิจารณาแนวทางดำเนินการ รวมทั้งขอพิจารณามอบหมายส่วนงาน หน่วยงาน ระดับมหาวิทยาลัย ร่วมดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้อง ให้แล้วเสร็จก่อนการชี้แจงงบประมาณต่อคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2570 ต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หากเห็นชอบ เห็นควรบรรจุวาระการประชุมคณะกรรมการที่ประชุมรองอธิการบดีและผู้ช่วยอธิการบดี ด้วย จะขอบคุณยิ่ง

(นางสิริลักษณ์ ศรีสวัสดิ์)
ผู้อำนวยการกองแผนงาน

(รองศาสตราจารย์ จักรพงษ์ พิมพ์พิมล)
รองอธิการบดี

(นางลัดดาวรรณ บำรุงกาญจน์)
หัวหน้างานประชุม

(นางพัชรี คำรินทร์)
ผู้อำนวยการกองกลาง

ระเบียบวาระที่ ....

เรื่องเพื่อพิจารณา ข้อสังเกตของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน (สตง.) เกี่ยวกับเงินนอกงบประมาณคงเหลือของมหาวิทยาลัยในสังกัดและในกำกับของกระทรวงการอุดมศึกษาวิทยาศาสตร์วิจัยและนวัตกรรม

ตามที่รองอธิการบดี (รองศาสตราจารย์จักรพงษ์ พิมพ์พิมล) และบุคลากรกองแผนงาน ได้เข้าร่วมการสัมมนาและแลกเปลี่ยนเรียนรู้เครือข่ายการวางแผนอุดมศึกษา ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๙ เมื่อวันที่ ๒๘-๒๙ มกราคม ๒๕๖๙ ณ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย กรุงเทพฯ ที่ประชุมกลุ่มรองอธิการบดีฝ่ายวางแผนของมหาวิทยาลัยในเครือข่ายฯ ได้พิจารณาประเด็นข้อสังเกตของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน (สตง.) เกี่ยวกับเงินนอกงบประมาณคงเหลือของมหาวิทยาลัยในสังกัดและในกำกับของกระทรวงการอุดมศึกษาวิทยาศาสตร์วิจัยและนวัตกรรมจำนวน ๘๓ แห่ง ซึ่งมหาวิทยาลัยต้องเตรียมดำเนินการจัดทำแผนการเงิน และจัดทำข้อมูลเพื่อตอบประเด็นข้อสังเกตของ สตง. ซึ่งจะมีผลต่อการชี้แจงงบประมาณ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๗๐

โดย สตง.วิเคราะห์ว่าเงินนอกงบประมาณคงเหลือของมหาวิทยาลัยฯ จำนวน ๘๓ แห่ง มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น โดยประมาณ ปีละ ๑๖,๗๑๐.๒๗ ล้านบาท สะท้อนให้เห็นถึงการสะสมทรัพยากรทางการเงินที่มากขึ้นในระบบอุดมศึกษา ขณะที่เงินงบประมาณที่ได้รับจากภาครัฐมีแนวโน้มคงที่ โดยจำนวนเงินอยู่ในช่วงระหว่าง ๑๒๐,๐๐๐ - ๑๓๕,๐๐๐ ล้านบาท ซึ่งมีมูลค่าใกล้เคียงกันอย่างต่อเนื่อง

ที่ประชุมกลุ่มรองอธิการบดีฝ่ายวางแผนฯ พิจารณาแล้วมีข้อสรุปเห็นควรให้มหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐ เตรียมดำเนินการจัดทำแผนการเงิน และจัดทำข้อมูลให้แล้วเสร็จ ก่อนการชี้แจงงบประมาณต่อคณะกรรมาธิการพิจารณาร่าง พ.ร.บ. งบประมาณรายจ่าย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๗๐ ดังนี้

๑. รายละเอียดการชี้แจงข้อสังเกตของ สตง. ให้ชัดเจน ทั้งนี้ต้องเป็นไปตามข้อกฎหมาย และสอดคล้องกับหลักการบริหารจัดการทางการคลังของมหาวิทยาลัย
๒. รายละเอียดและหลักฐานเพื่อยืนยันการปฏิบัติการตาม พ.ร.บ.วินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ ๒๕๖๑ พร้อมชี้แจงสถานะและอำนาจในการบริหารจัดการเงินรายได้ตามกฎหมาย และความสอดคล้องกับการเป็นมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐ รวมถึงบทบาทในการพัฒนาการศึกษาของประเทศ ตามหลักการบริหารการคลังที่ดี
๓. เหตุผลในการเสนอขอรับงบประมาณแผ่นดินตามวัตถุประสงค์หลักได้แก่ภารกิจหลักของรัฐ การลงทุนระยะยาว ทั้งนี้ตามหลักการจัดสรรงบประมาณที่คณะรัฐมนตรีหรือสำนักงบประมาณกำหนด
๔. การแสดงถึงความรับผิดชอบและความโปร่งใส (Transparency Accountability) ของการบริหารจัดการเงินรายได้อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของสภามหาวิทยาลัย โดยมีการตรวจสอบจากผู้สอบบัญชีรับอนุญาต
๕. กรอบและแนวทางเพื่อแสดงความมั่นใจว่า งบประมาณเงินนอกที่มีอยู่นั้นมหาวิทยาลัยมีแผนการใช้เงินอย่างไร โดย
    ๑) แสดงแผนการเงินระยะกลาง รวมทั้งแผนการเงินระยะยาว ๑๐ ปี
    ๒) ระบุวัตถุประสงค์การสะสมเงิน

รายละเอียด ตามเอกสารแนบ

ทั้งนี้ในการจัดทำแผนการเงิน ดังกล่าว (เร่งดำเนินการให้แล้วเสร็จ ก่อนชี้แจงงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๗๐) ควรครอบคลุมประเด็น ดังนี้

- นโยบายการใช้งบประมาณ การเงิน ต้องชัดเจน ตอบโจทย์ รองรับความจำเป็นในอนาคต (การผลิตกำลังคน ตลอดหลักสูตร ๒-๕ ปี / วิจัย พัฒนา นวัตกรรม ทั้งนี้ต้องตอบโจทย์การพัฒนาประเทศ)
- รองรับระบบสาธารณูปโภค สาธารณูปการ / ค่าบำรุงรักษา (ค่าเสื่อมราคา)
- ขับเคลื่อนการนำองค์ความรู้และทรัพยากรเพื่อร่วมพัฒนาชุมชน สังคม ประเทศ
- มีแนวทางรองรับ Zero Based โดยเฉพาะแผนงานบุคลากรฯ
- ไม่ควรแสดงข้อมูลการลงทุนในเชิง High risk, High return

นำเสนอคณะกรรมการที่ประชุมรองอธิการบดีและผู้ช่วยอธิการบดี

๑. เพื่อพิจารณากำหนดแนวทางดำเนินการ

๒. เพื่อพิจารณามอบหมายส่วนงาน-หน่วยงาน ระดับมหาวิทยาลัย/ส่วนงาน ร่วมกันดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้อง ให้แล้วเสร็จก่อนการชี้แจงงบประมาณต่อคณะกรรมาธิการพิจารณา ร่าง พ.ร.บ. งบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๗๐ ต่อไป (คาดว่าภายในพฤศจิกายน ๒๕๖๙)

๒.๑ รองอธิการบดีที่กำกับดูแล และหน่วยงานสำนักงานมหาวิทยาลัย (กองแผนงาน กองคลัง) นำข้อมูลงบประมาณ และ งบการเงิน ของปีงบประมาณ ๒๕๖๓ – ๒๕๖๙ วิเคราะห์ร่วมกับส่วนงาน/หน่วยงาน

๒.๒ ส่วนงานจัดทำแผนงบประมาณล่วงหน้า ๕ ปี และ ๑๐ ปี ทั้งจากแหล่งเงินงบประมาณประจำปี และแหล่งเงินอื่นที่ไม่ใช่แหล่งเงินงบประมาณ ประจำปี (กองทุน เงินสะสม เงินเหลือจ่าย เงินรับฝาก) ที่สอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์ชาติ, มหาวิทยาลัย และ แผนพัฒนาส่วนงาน

๓. เห็นควรให้นำเสนอที่ประชุมคณะกรรมการบริหารมหาวิทยาลัยพิจารณามติที่ประชุมรองฯ ดังกล่าว พร้อมให้ข้อเสนอแนะการดำเนินการตามแนวทางและกรอบเวลาที่กำหนดต่อไป

มติที่ประชุม

☐ เห็นชอบ
☐ มีข้อเสนอแนะ

.....
.....
.....
.....

ข้อสังเกตจาก สตง. จากการวิเคราะห์ข้อมูลจาก 83 มหาวิทยาลัย (เครือข่ายแผน รองอธก. 28*29/1/2569)

1. ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 มหาวิทยาลัยในสังกัดและในกำกับของกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม จำนวน 83 แห่ง มีเงินนอกงบประมาณคงเหลือรวมทั้งสิ้น 461808.80 ล้านบาท โดยส่วนใหญ่จัดสรรอยู่ในรูปของเงินลงทุนระยะยาว จำนวน 217214.53 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 47.03 ของเงินนอกงบประมาณคงเหลือทั้งหมด ทั้งนี้ร้อยละ 63.43 ของเงินลงทุนระยะยาวดังกล่าว มหาวิทยาลัยนำไปลงทุนในกองทุนส่วนบุคคล และเงินฝากประจำ 12 เดือน
2. จากการวิเคราะห์แนวโน้มหนี้สินที่ต้องชำระของมหาวิทยาลัยทั้ง 83 แห่ง ระหว่างปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 ถึงปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 มีหนี้สินที่จะต้องชำระแต่ละปีในระดับคงที่ โดยมีจำนวนหนี้สินอยู่ในช่วงระหว่าง 80,000.00 ล้านบาท ถึง 87,000.00 ล้านบาท ขณะที่มหาวิทยาลัยมีเงินนอกงบประมาณคงเหลือหลังหักหนี้สินรวมและภาระผูกพันอยู่ในช่วงระหว่าง 253,304.07 ล้านบาท ถึง 360,053.85 ล้านบาท และเมื่อนำยอดเงินงบประมาณคงเหลือทั้งหมดในปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 หักด้วยหนี้สินรวมและภาระผูกพันที่มหาวิทยาลัยต้องชำระ มหาวิทยาลัยยังคงมีเงินนอกงบประมาณคงเหลือสุทธิรวมทั้งสิ้น 328,065.50 ล้านบาท
3. จากการวิเคราะห์เปรียบเทียบแนวโน้มเงินนอกงบประมาณคงเหลือหลังหักหนี้สินรวมและภาระผูกพันกับแนวโน้มเงินงบประมาณที่ได้รับจัดสรร ระหว่างปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 ถึงปีงบประมาณ 2567 พบว่า มหาวิทยาลัยทั้ง 83 แห่ง มีแนวโน้มเงินนอกงบประมาณคงเหลือหลังหักหนี้สินรวมและภาระผูกพันเพิ่มขึ้นโดยประมาณปีละ 16,710.27 ล้านบาท สะท้อนให้เห็นถึงการสะสมทรัพยากรทางการเงินที่มากขึ้นในระบบอุดมศึกษา ขณะที่เงินงบประมาณที่ได้รับจัดสรรจากภาครัฐมีแนวโน้มคงที่ โดยจำนวนเงินอยู่ในช่วงระหว่าง 120,000.00 ล้านบาท ถึง 135,000.00 ล้านบาท ซึ่งมีมูลค่าใกล้เคียงกันอย่างต่อเนื่อง

ในฐานะมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐที่ การตอบข้อสังเกตของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน (สตง.) จะต้องมีความชัดเจน เป็นไปตามกฎหมาย และสอดคล้องกับหลักการบริหารจัดการทางการคลังของมหาวิทยาลัย

<u>แนวทางการชี้แจงข้อสังเกต สตง.</u>

1. มหาวิทยาลัยยืนยันการปฏิบัติตาม พ.ร.บ. วินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. 2561

มหาวิทยาลัยควรเริ่มต้นยืนยันว่า มหาวิทยาลัยได้ปฏิบัติตามเจตนารมณ์ของมาตรา 21 แห่ง พ.ร.บ. วินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. 2561 อย่างเคร่งครัด โดยเฉพาะหลักการที่กำหนดให้หน่วยงานของรัฐต้องพิจารณาใช้แหล่งเงินของตนเองที่มีอยู่ก่อนที่จะพิจารณาขอรับจัดสรรงบประมาณรายจ่ายจากภาครัฐ

- หลักฐาน: การชี้แจงสัดส่วนการใช้งบประมาณปัจจุบัน อาทิ เงินรายได้ 75% และ งบแผ่นดิน 25% เป็นหลักฐานสำคัญที่แสดงให้เห็นว่ามหาวิทยาลัยได้ใช้เงินรายได้ของตนเองเป็นหลักในการบริหารจัดการและดำเนินงานก่อนที่จะใช้เงินงบประมาณที่ได้รับการจัดสรรจากรัฐ

2. สถานะและอำนาจในการบริหารจัดการเงินรายได้

สถานะของมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐ กับ "เงินนอกงบประมาณ" (เงินรายได้)

- เงินรายได้เป็นเงินที่มหาวิทยาลัยได้รับอนุญาตให้ใช้: ตามกฎหมายจัดตั้งมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐถือเป็นหน่วยงานของรัฐที่ไม่ใช่ส่วนราชการ และเงินรายได้ที่หามาได้ถือเป็นมหาวิทยาลัยได้รับอนุญาตให้ใช้บริหารจัดการ ซึ่งมีอำนาจในการบริหารจัดการตามวัตถุประสงค์และแผนงานที่ได้รับอนุมัติจากสภามหาวิทยาลัย
- ความยืดหยุ่นในการบริหาร: การบริหารจัดการเงินรายได้ด้วยตนเอง ทำให้มหาวิทยาลัยมีความคล่องตัวในการดำเนินงานและปรับตัวให้เข้ากับสถานการณ์ได้อย่างรวดเร็ว ซึ่งเป็นหัวใจของการเป็นมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐ
- การสำรองเพื่อความมั่นคงทางการคลัง: การจัดสรรเงินรายได้ส่วนหนึ่งไว้สำหรับโครงการพัฒนาสำคัญ/เงินทุนหมุนเวียน/เงินสำรองฉุกเฉิน หรือการลงทุนในโครงสร้างพื้นฐานที่มีขนาดใหญ่และต้องใช้เวลานาน (เช่น อาคารเรียนใหม่, เครื่องมือวิจัยราคาสูง) เป็นการดำเนินการที่ชอบด้วยหลักการบริหารการคลังที่ดี เพื่อรักษาความมั่นคงทางการคลังในระยะยาวของมหาวิทยาลัย
- วิกฤตปี 2540 คือจุดที่รัฐเปลี่ยนจาก "ผู้ควบคุม" (Controller) มาเป็น "ผู้กำกับดูแล" (Facilltator/Regulator) เพื่อความอยู่รอดทางการคลังและประสิทธิภาพทางวิชาการ ดังนั้นการรับการสนับสนุนจากภาครัฐเป็นสิ่งจำเป็น มหาวิทยาลัยไม่สามารถอยู่รอดแบบยั่งยืนได้หากไม่ได้รับการสนับสนุนจากภาครัฐ
- พรบ. การจัดตั้งมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐ นั้น มีการตราดังนี้ รายได้ของมหาวิทยาลัย มีดังนี้

    (๑) เงินอุดหนุนทั่วไปที่รัฐบาลจัดสรรให้เป็นรายปี เงินอุดหนุนทั่วไปตาม รัฐบาลพึงจัดสรรให้แก่มหาวิทยาลัยโดยตรงเป็นจำนวนที่เพียงพอสำหรับค่าใช้จ่ายที่จำเป็นในการดำเนินการตามวัตถุประสงค์ของมหาวิทยาลัยและการพัฒนามหาวิทยาลัย เพื่อการจัดการและประกันคุณภาพการศึกษาในกรณีที่รัฐบาลได้ปรับเงินเดือน เงินประจำตำแหน่ง ค่าตอบแทนหรือ

สิทธิประโยชน์อื่นใดให้แก่ข้าราชการ ให้รัฐบาลจัดสรรงบประมาณในลักษณะเงินอุดหนุนทั่วไปเพิ่มเติมให้แก่มหาวิทยาลัยในสัดส่วนเดียวกันเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายดังกล่าวให้พนักงานมหาวิทยาลัยด้วยรายได้ของมหาวิทยาลัยไม่เป็นรายได้ที่ต้องนำส่งกระทรวงการคลังตามกฎหมายว่าด้วยเงินคงคลังและกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณในกรณีที่รายได้ตามวรรคหนึ่งมีจำนวนไม่เพียงพอสำหรับค่าใช้จ่ายในการดำเนินการของมหาวิทยาลัยและค่าภาระต่าง ๆ ที่เหมาะสม และมหาวิทยาลัยไม่สามารถหาเงินจากแหล่งอื่นได้รัฐบาลพึงจัดสรรเงินอุดหนุนทั่วไปเพิ่มเติมให้แก่มหาวิทยาลัยตามความจำเป็นของมหาวิทยาลัย

- แหล่งรายได้สำคัญของมหาวิทยาลัยโดยส่วนใหญ่ คือ รายได้จากค่าเล่าเรียน ดังนั้นหากไม่ได้รับการสนับสนุนจากภาครัฐที่เพียงพอ เป็นความลำบากที่มหาวิทยาลัยอาจจะผลักภาระความรับผิดชอบให้กับผู้เรียน ซึ่งอดีตที่ผ่านมา มหาวิทยาลัยไม่ได้เลือกวิธีการ ขึ้นค่าเล่าเรียน เพื่อให้มหาวิทยาลัยสามารถบริหารจัดการได้ มหาวิทยาลัยใช้วิธีสร้าง start up เป็นทางเลือกใหม่ แต่วิธีการนี้มหาวิทยาลัยโดยส่วนใหญ่ยังไม่สามารถหางบประมาณด้วยวิธีการนี้

3. เหตุผลในการเสนอขอรับงบประมาณแผ่นดิน

การขอรับงบประมาณแผ่นดิน เป็นไปเพื่อวัตถุประสงค์ที่รัฐควรสนับสนุนโดยตรง ดังนี้

วัตถุประสงค์	คำชี้แจง
ภารกิจหลักของรัฐ	งบประมาณแผ่นดิน ถูกนำไปใช้โดยตรงสำหรับภารกิจพื้นฐานที่รัฐควรสนับสนุน เช่น ค่าใช้จ่ายบุคลากรภาครัฐ (เงินเดือนข้าราชการ/พนักงานมหาวิทยาลัยที่ผูกพันกับอัตราที่รัฐจัดสรร), ค่าใช้จ่ายสำหรับการจัดการศึกษาพื้นฐาน (ค่าเล่าเรียนในอัตราที่รัฐกำหนด หรือค่าใช้จ่ายต่อหัวนิสิต/นักศึกษา)
การลงทุนระยะยาว	งบแผ่นดินใช้สำหรับโครงการลงทุนขนาดใหญ่ เช่น การก่อสร้างอาคาร, การจัดซื้อครุภัณฑ์การศึกษา/วิจัยที่ต้องใช้งบประมาณสูง ซึ่งเป็นไปตามแผนพัฒนาประเทศ และเพื่อลดภาระในการนำเงินรายได้ที่ควรใช้เพื่อการดำเนินงานประจำและพัฒนาไปใช้ในการลงทุนโครงสร้างพื้นฐาน
หลักการการจัดสรรงบประมาณ	งบประมาณแผ่นดินที่ขอไปเป็นการจัดสรรตามหลักเกณฑ์การจัดสรรงบประมาณที่คณะรัฐมนตรีหรือสำนักงบประมาณกำหนด ไม่ใช่การขอไปโดยไม่พิจารณาถึงเงินรายได้ของตนเอง

4. การแสดงถึงความรับผิดชอบและความโปร่งใส (Transparency & Accountability)

- การกำกับดูแล: ชี้แจงว่าการบริหารจัดการเงินรายได้ทั้งหมดอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของสภามหาวิทยาลัย และเป็นไปตามระเบียบที่สภากำหนด ซึ่งเป็นไปตามกลไกการกำกับดูแลตนเอง (Self-Governing/Self-Regulating) ที่กฎหมายจัดตั้งมอบอำนาจให้
- การตรวจสอบ: ข้อมูลทางการเงินทั้งหมดได้รับการตรวจสอบจากผู้สอบบัญชีรับอนุญาต และมหาวิทยาลัยยินดีที่จะเปิดเผยข้อมูลการใช้เงินรายได้และเงินงบประมาณแผ่นดินต่อ สตง. เพื่อยืนยันความถูกต้องและเป็นไปตามแผนการคลัง

แนวทางเพิ่มเติมต่อไปสำหรับมหาวิทยาลัยเพื่อแสดงความแน่ใจว่า งบประมาณเงินนอกที่มีอยู่นั้น มหาวิทยาลัยมีแผนความมั่นคงอย่างไร จึงควรดำเนินการดังนี้:

1. แสดงแผนการเงินระยะกลาง: จัดทำแผนการคลังและแผนการลงทุนระยะ 3-5 ปี (เช่น เพื่อการก่อสร้าง, การซื้อเครื่องมือวิจัย) และกำหนดวงเงินสำรองที่มีเหตุผลความจำเป็นและได้รับการอนุมัติจากสภามหาวิทยาลัยอย่างชัดเจน รวมทั้งแผนการเงินระยะยาว 10 ปี
2. โดยระบุวัตถุประสงค์การสะสมเงิน: หากจำเป็นต้องสะสมเงิน (เช่น เงินทุนสำรองเพื่อการลงทุนในอนาคต, เงินทุนหมุนเวียน) ต้องระบุไว้ในระเบียบหรือข้อบังคับของมหาวิทยาลัย และมีการจัดทำบัญชีเพื่อแยกเงินดังกล่าวออกจากเงินดำเนินงานประจำ